

**DYREKTOR
IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

Poznań, 17 czerwca 2022 roku

UNP: 3001-22-079807

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.4.2022

Pan

Edwin Piszcz
Naczelnik Urzędu Skarbowego
w Kościanie
Ul. Młyńska 5,
64-000 Kościan

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3012 Urząd Skarbowy w Kościanie ul. Młyńska 5, 64-000 Kościan	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Edwin Piszcz	
Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Nr 7/2022 z dnia 31 marca 2022 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2022.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Magdalena Stejbach – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	5 kwietnia 2022 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	10 maja 2022 r.

Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Prawidłowość udzielania ulg w spłacie zobowiązań.
Okres objęty kontrolą	01.01.2021 r. – 31.12.2021 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
1. Orzecznictwo. 2. Pobór i egzekucja.	
Cel kontroli	
Analiza zasadności udzielanych ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w tym stosowanie wytycznych w zakresie postępowań ulgowych w związku z COVID-19.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna z nieprawidłowościami.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

Badaniem objęto następujące zagadnienia:

1. Rozwiązania organizacyjne w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.
2. Ewidencjonowanie wniosków i podjętych rozstrzygnięć.
3. Prawidłowość prowadzonych postępowań o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych:
 - 3.1 Terminowość wydawania rozstrzygnięć.
 - 3.2 Gromadzenie i analiza materiału dowodowego oraz ocena kondycji finansowej wnioskodawcy.
 - 3.3 Przestrzeganie przepisów prawa, w tym:
 - formalna poprawność i zasadność wydanych rozstrzygnięć.
4. Prowadzone kontrole funkcjonalne w kontrolowanym zakresie i ich prawidłowość.

Zagadnienie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych skontrolowano w oparciu o akta postępowań, obejmujące sprawy wszczynane na wnioski podatników, które wpłynęły do Urzędu Skarbowego w Kościanie w 2021 r. oraz decyzje wydane na ich podstawie do dnia kontroli.

1/ Szczegółowym badaniem objęto wybrane sprawy z raportu „Wykaz wniosków/decyzji rozłożenia na raty, odroczenia, umorzenia”, wykonanych w aplikacji e-ORUS w dniu 09.04.2021 r. dla poszczególnych wniosków za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r., w liczbie 10 sztuk:

1. 3012-SEW.4261.37.2021
2. 3012-SEW.4261.3.2021
3. 3012-SEW.4261.47.2021

4. 3012-SEW.4263.9.2021
5. 3012-SEW.4263.13.2021
6. 3012-SEW.623.4.2021
7. 3012-SEW.4261.43.2021
8. 3012-SEW.4261.17.2021
9. 3012-SEW.4261.25.2021
10. 3034-SEW.4261.20.2021

W objętych badaniem szczegółowym 10 postępowaniach w sprawie o udzielenia ulgi podatkowej:

a. w 2 sprawach:

- 3012-SEW.4261.43.2021 po rozpatrzeniu wniosku w sprawie rozłożenia na raty zapłaty zaległości w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2019 r. i 2020 r. oraz umorzenia odsetek za zwłokę od zaległości w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2019 r. i 2020 r. :
 - rozłożono na raty zaległość w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2019 r. i 2020 r. wraz z odsetkami za zwłokę,
 - umorzono postępowanie w sprawie umorzenia odsetek za zwłokę od zaległości w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2019 r. i 2020 r. jako bezprzedmiotowe na podstawie art. 208 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (dalej również: Op.).
- 3012-SEW.4261.20.2021 po rozpatrzeniu wniosku w sprawie rozłożenia na raty zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2020 r. :
 - odmówiono rozłożenia na raty zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2020 r. w związku z dokonaniem jej zapłaty,
 - rozłożono na raty zaległość w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2020 r.

b. w 4 przypadkach wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia na podstawie art. 169 § 4 Op. (3012-SEW.4261.3.2021, 3012-SEW.4261.47.2021, 3012-SEW.4261.37.2021, 3012-SEW.4261.25.2021),

c. wydano 1 decyzję odmawiającą rozłożenia na raty zaległości w podatku od towarów i usług (3012-SEW.4263.9.2021),

d. wydano 3 pozytywne rozstrzygnięcia, tj.:

- 1 decyzję zmieniającą decyzję w trybie art. 253a Op. – rozkładającą na dalsze raty zapłatę zaległości w podatku od towarów i usług, wynikającą z decyzji zmienianej (3012-SEW.623.4.2021),
- 2 decyzje rozkładające na raty zaległość podatkową w podatku od towarów i usług oraz w podatku dochodowym (3012-SEW.4263.13.2021, 3012-SEW.4261.17.2021).

Ponadto, wśród spraw objętych próbą są wnioski, w których 1 rozstrzygnięcie jest dla 2 należności podatkowych.

W próbie uwzględniono akta spraw poddane analizie i załatwiane w najkrótszym terminie (do 5 dni).

1. Rozwiązania organizacyjne w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych

Organizacja Urzędu Skarbowego w Kościanie została określona regulaminem organizacyjnym, nadanym Zarządzeniem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu Nr 122/2019 z dnia 24 października 2019 r., zmienionym Zarządzeniem Nr 86/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 19 sierpnia 2020 r. i Zarządzeniem Nr 40/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 marca 2021 r. zmieniającym Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Kościanie.

Od 1 września 2021 r. obowiązuje Regulamin Organizacyjny Urzędu Skarbowego w Kościanie, nadany Zarządzeniem Nr 154/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 sierpnia 2021 r.

Zagadnienie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych oraz innych ulg przewidzianych przepisami prawa przypisane zostało w § 13 ust. 4, lit. a Regulaminu organizacyjnego Referatowi Spraw Wierzycielskich, znajdującemu się w Pionie Poboru i Egzekucji nadzorowanym przez Naczelnika Urzędu Skarbowego. W regulaminie organizacyjnym obowiązującym od 15 sierpnia 2021 r. zagadnienie to uregulowano identycznie w przepisie § 13 ust. 6, lit. a.

W 2021 r. Referat Spraw Wierzycielskich liczył sześć osób – kierownik komórki i pięciu pracowników. Złożone przez kierownika wyjaśnienia wskazują, że kontrolowany obszar obsługiwany był przez dwóch pracowników.

W zakresie obszaru objętego kontrolą, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kościanie wydał następujące akty prawa wewnętrznego :

- Wewnętrzna procedura postępowania nr 13/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie z dnia 28 sierpnia 2020 r. w sprawie obiegu i przetwarzania dokumentów wpływających do Urzędu Skarbowego w Kościanie, zmieniona procedurą nr 2/2021 r. z dnia 23 czerwca 2021 r. Celem wewnętrznej procedury postępowania jest m.in. uporządkowanie procedur obsługowych dotyczących obiegu i przetwarzania dokumentów w sposób umożliwiający bieżącą rejestrację zdarzeń, zabezpieczenie rzetelnego odzwierciedlenia danych wprowadzanych do systemów informatycznych w realizowanych sprawozdaniach, uregulowanie i usprawnienie przepływu informacji zawartych w dokumentach między różnymi komórkami organizacyjnymi urzędu,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 21/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie prowadzenia czynności wierzycielskich. Celem procedury jest: zapewnienie właściwego nadzoru wierzycielskiego przez komórkę SEW w zakresie należności podatkowych dochodzonych przez urząd skarbowy oraz inne organy egzekucyjne. Procedura określa zasady i tryb prowadzenia czynności wierzycielskich i ma zastosowanie na wszystkich stanowiskach pracy US.

W zakresie regulacji badanego obszaru integralnym dokumentem jest Procedura udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych dla komórek SW. *Opole, wrzesień 2014* .

Z uwagi na fakt, że wewnętrzna procedura postępowania nr 21/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie prowadzenia czynności

wierzycielskich nie zawiera szczegółowego opisu odnoszącego się do postępowania w sprawie udzielenia ulg w spłacie zobowiązań podatkowych na wniosek oraz instytucji umarzania zaległości podatkowych z urzędu, obejmujący m.in. tryb postępowania wynikający z przepisów proceduralnych i wewnętrznego nadzoru, czy też dowody konieczne do przeprowadzenia analizy oraz sposób i źródło ich pozyskania, zwrócono się z zapytaniem do kierownika Referatu Spraw Wierzycielskich o uszczegółowienie trybu postępowania w sprawie udzielania ulg, funkcjonującego w Urzędzie Skarbowym w Kościanie.

Na pytanie dotyczące sprawowanego nadzoru nad wpływem i ewidencjonowaniem wniosków w sprawie udzielenia ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, wypowiedziała się Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich (SEW), pismem z dnia 8 kwietnia 2022r., w którym wskazała, że „szczegółowe zasady obsługi wniosków i rozstrzygnięć zawarte zostały w Procedurze udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych dla komórek SW. *Opole, wrzesień 2014 r.* uszczegóławiając, że od października 2020 r. sprawy związane z udzielaniem ulg w spłacie zobowiązań podatkowych są obsługiwane w systemie SZD na profilu urzędowym. Po wpływie wniosku o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań, jest on rejestrowany w SZD (dokument formie papierowej jest skanowany).

Po dekretacji przez Naczelnika Urzędu, wniosek jest przekazywany do komórki SEW, a następnie przez kierownika SEW, po wypełnieniu opisu pisma, kierowany do realizacji przez właściwego pracownika merytorycznego, pozostali pracownicy komórki są powiadamiani o wpływie wniosku.

Pracownik merytoryczny:

- zgodnie z treścią wniosku rejestruje sprawę, nadając jej właściwy nr JRWA; kolejne dokumenty przychodzące, wychodzące i wewnętrzne, stanowiące akta postępowania podatkowego, są przypisywane do danej sprawy,
- niezwłocznie rejestruje wniosek (np. RAT-Z, TER-Z) w systemie POLTAXPlus oraz zapisuje na wniosku nadany numer systemowy (9 cyfr),
 - w przypadku, gdy wniosek dotyczy wielu zobowiązań, do systemu wprowadzany jest dokument dotyczący każdego z zobowiązań,
 - każdy dokument podczas wprowadzania, wiązany jest z dokumentem, z którego wynika zobowiązanie podatkowe (deklaracja, decyzja),
- po wydaniu rozstrzygnięcia (np. RAT-P, TER-PO) niezwłocznie je rejestruje w systemie PoltaxPlus oraz zapisuje nadany numer systemowy (9 cyfr),
 - w przypadku, gdy rozstrzygnięcie dotyczy wielu zobowiązań, do systemu wprowadzany jest dokument dotyczący każdego z zobowiązań,
 - każdy dokument podczas wprowadzania wiązany jest z wnioskiem”.

Z uwagi na epidemię oraz związany z nią wzrost ilości wniosków ulgowych, podatnicy składali wnioski o ulgę w spłacie zobowiązań (raty, odroczenie lub umorzenie) w formie papierowej w postaci odręcznego pisma, bądź na wypełnionym druku, jak również w formie elektronicznej za pomocą skrzynki podawczej ePUAP.

2. Ewidencjonowanie wniosków i podjętych rozstrzygnięć

W oparciu o dane systemowe ustalono, że w 2021 r. zarejestrowane zostały sprawy dotyczące: odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty, odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek, umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetki za zwłokę.

Na podstawie danych przekazanych przez kierownika referatu, ustalono, że udział ilości decyzji pozytywnych w stosunku do ogólnej liczby wniosków wynosi 60,42 %, w tym 52,30 % - udział rozstrzygnięć pozytywnych dla przedsiębiorców.

W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki umarzania podmiotom gospodarczym zaległości podatkowych, które stanowiłyby pomoc publiczną, w tym pomoc de minimis a także nie wydano decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej.

W wyniku analizy danych statystycznych związanych z obsługą wniosków dotyczących udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, kontrolująca zwróciła się z zapytaniem do Kierownika Referatu Spraw Wierzycielskich, celem pogłębienia informacji w zakresie 3 wniosków w sprawie o umorzenie, które wpłynęły w roku 2021 r.

W dniu 10 maja 2022 r. Kierownik referatu wypowiedziała się w kwestii zadania realizowanego w kontrolowanej komórce i załączyła informacje w zakresie wniosków o umorzenie, które w pełni korelują z danymi w systemie POLTAXPlus, tj. w 2021 r. wpłynęły 3 wnioski w sprawie umorzenia zaległości podatkowych:

1. Wniosek złożony w dniu 16 lutego 2021 r. w sprawie umorzenia lub ewentualnego rozłożenia na raty zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych za 2017 r. z tytułu odpłatnego zbycia udziału w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu mieszkalnego. W dniu 2 marca 2021 r. podatnik wycofał wniosek o umorzenie zaległości i zwrócił się z prośbą o pozostawienie wniosku o rozłożenie na raty. Następnie pismem z dnia 15 marca 2021 r. wycofał wniosek o rozłożenie na raty. Zgodnie z art. 208 § 2 Op., organ podatkowy w dniu 16 marca 2021 r. umorzył postępowanie jako bezprzedmiotowe.
2. Wniosek złożony w dniu 23 czerwca 2021 r. w sprawie rozłożenia na 24 raty zaległości podatkowych za okres od 01.09.2019 r. do 31.01.2021 r. oraz umorzenia pozostałych kosztów stanowiących odsetki i koszty egzekucyjne. Wniosek w sprawie umorzenia kosztów egzekucyjnych rozpatrzony został w odrębnym postępowaniu podatkowym. Zaległości podatnika dotyczyły: PIT- Płatnik - zaległość wraz odsetkami za zwłokę za 1-12/2019 i za 1-9/2020, zaległości w podatku dochodowym od osób fizycznych PPL wraz z odsetkami za zwłokę za 2019 r., odsetek stałych od zaliczek w podatku dochodowym od osób fizycznych PPL za 2,9,10/2019, zaległości wraz z odsetkami za zwłokę w podatku od towarów i usług za 9,10,11,12/2019, 1,2,4,5,6,7,12/2020 oraz 1/2021. Zgodnie z art. 208 § 2 Op., organ podatkowy umorzył postępowanie jako bezprzedmiotowe.
3. Wniosek złożony w dniu 23 kwietnia 2021 r. w sprawie umorzenia zaległości w zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych za 2020 rok. W związku

z powyższym organ podatkowy wystąpił do podatnika z pismem z 27 kwietnia 2021 r. nr 3012-SEW.4261.9.2021 o przedłożenie wymaganych informacji i dokumentów w terminie 7 dni od daty doręczenia (odbiór potwierdzono 28 kwietnia 2021r.). W piśmie tym organ podatkowy pouczył podatnika, iż niewypełnienie tego warunku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia. Mimo upływu 7 dni od daty doręczenia, podatnik nie dostarczył wymienionych informacji oraz dokumentów. W związku z powyższym działając na podstawie przepisu art. 169 § 4 Op., organ podatkowy postanowieniem z 11 maja 2021 r. pozostawił wniosek bez rozpatrzenia.

2.1 Terminowość wprowadzania wniosków i wydanych rozstrzygnięć w systemie POLTAXPlus

a) Ewidencjonowanie wniosków o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań w systemie POLTAXPlus.

Wpływające wnioski o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań ewidencjonowane były w aplikacji POLTAXPlus.

Na 10 zbadanych spraw:

- 10 wniosków wprowadzono do POLTAXPlus w terminie 1-24 dni od daty wpływu do urzędu. Wprowadzanie przedmiotowych dokumentów (zwłaszcza wniosków o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych) do aplikacji POLTAXPlus winno odbywać się bez zbędnej zwłoki.
- w przypadku 5 z 10 spraw objętych badaniem, błędnie ewidencjonowano dokumenty w systemie POLTAXPlus.

Zgodnie z art. 165 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Op., datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi podatkowemu. Zatem postępowanie na wniosek podatnika wszczyna się z chwilą wpływu wniosku do urzędu. W przypadku, gdy wniosek jest niekompletny i wymaga uzupełnienia lub złożenia wyjaśnień przez podatnika, organ podatkowy wzywa stronę do usunięcia braków w trybie art. 155 § 1 lub 169 § 1 ustawy Op.

b) Ewidencjonowanie rozstrzygnięć o udzielenie ulg w spłacie zobowiązań w systemie POLTAXPlus.

Wydane rozstrzygnięcia (decyzje i postanowienia) ewidencjonowane były w systemie POLTAXPlus bez zbędnej zwłoki. Decyzje zatwierdzano w systemie w terminie 1-7 dni od daty wystawienia.

Wnioski były wiązane z rodzajem zobowiązania.

Wydane rozstrzygnięcia wiążano z wnioskiem, niemniej stwierdzono:

- Sprawa nr 3012-SEW.4261.25.2021 - nie wprowadzono w systemie POLTAXPlus postanowienia o pozostawieniu bez rozpatrzenia POS-W4 dla wniosku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej UZ-M (288726829), co stanowi uchybienie.

Na podstawie przedłożonych do kontroli akt postępowań podatkowych w zakresie udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych przedsiębiorcom, stwierdzono, że Urząd Skarbowy w Kościanie zaewidencjonował decyzje z zakresu pomocy de minimis w bazie SHRIMP.

Decyzja ulgowa dotycząca przedsiębiorcy:

- a) Sprawa nr 3012-SEW.4261.30.2021.6, rozstrzygnięcie z dnia 18 sierpnia 2021 r. zostało zaewidencjonowane w aplikacji SHRIMP. Sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej sporządzone 24 sierpnia 2021 r., tj. w terminie 5 dni od dnia wydania decyzji przyznającej pomoc de minimis,
- b) Sprawa nr 3034-SEW.4261.17.2021, rozstrzygnięcie z dnia 27 maja 2021 r. zostało zaewidencjonowane w aplikacji SHRIMP. Sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej sporządzone 28 maja 2021 r., tj. w terminie 1 dnia od dnia wydania decyzji przyznającej pomoc de minimis.

W zakresie objętym próbą, Naczelnik przestrzegał przepisów określonych w § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o udzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1871 ze zm.), zgodnie z którym podmiot udzielający pomocy sporządza i przekazuje sprawozdanie o pomocy udzielonej w danym dniu, w terminie 7 dni od dnia udzielenia pomocy.

3. Prawdliwość prowadzonych postępowań o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych:

3.1 Terminowość wydawania rozstrzygnięć.

Dla Urzędu Skarbowego w Kościanie, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu dla czasu trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika ustalił miernik realizacji celu nie wyższy niż 20 dni.

W objętych badaniem szczegółowym 10 postępowaniach w sprawie przyznania ulgi podatkowej stwierdzono:

- a. w 7 na 10 badanych sprawach, przyjętych do kontroli, przekroczono wartość miernika czasu trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika.
- b. 6 spraw zakończono w ciągu miesiąca, wypełniając tym samym dyspozycję zawartą w art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa; w pozostałych 4 sprawach Organ podatkowy dopełnił obowiązku wynikającego z art. 140 ustawy Ordynacja podatkowa, tj. zawiadomił stronę o niezafatwieniu sprawy we właściwym terminie, podał przyczyny niedotrzymania terminu i wskazał nowy termin zafatwienia sprawy.
- c. średni czas trwania postępowań podatkowych wynosił 35,60 dni - mediana 22; minimum – 10; maksimum – 91.

Niemniej w 2 wydanych postanowieniach stwierdzono:

a. *Sprawa 3012-SEW.4263.9.2021*

W wydanym postanowieniu z dnia 26 kwietnia 2021 r. nr 3012-21-009075 na podstawie art. 216 § 1 i art. 140 Op. wyznaczono nowy termin zafatwienia sprawy na dzień 26 maja 2021 r. W uzasadnieniu jako powód podano oczekiwanie na dostarczenie dokumentów wymienionych w wezwaniu przez stronę, wskazując, iż wyznaczono stronie 7 dniowy

termin, tymczasem w wezwaniu z 8 kwietnia 2021 r. brak określonego terminu, co stanowi nieprawidłowość.

b. Sprawa 3012-SEW.4263.13.2021

W wydanym postanowieniu z dnia 3 sierpnia 2021 r. nr 3012-21-019435 na podstawie art. 216 §1 i art. 140 Op. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy na dzień 9 września 2021 r. W uzasadnieniu jako powód podano konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu zgodnie z art. 200 Op. Tymczasem zawiadomienie w trybie art. 200 zostało doręczone 27 lipca 2021 r. 7 dniowy termin do wypowiedzenia upłynął 3 sierpnia 2021 r., a termin załatwienia sprawy 9 sierpnia 2021 r. Zatem nie zachodziła konieczność wyznaczenia nowego terminu z powodów wskazanych w postanowieniu, co stanowi uchybienie .

W próbie uwzględniono akta spraw poddane analizie i załatwione w najkrótszym terminie (do 5 dni). Czas prowadzenia postępowań podatkowych dla grupy badanych spraw wg raportu wynosił 2- 5 dni.

W przypadku spraw (3012-SEW.4261.37.2021, 3012-SEW.4261.3.2021, 3012-SEW.4261.47.2021, 3012-SEW.4261.25.2021, 3012-SEW.4261.17.2021) błędnie wprowadzono do systemu datę wpływu wniosku do Urzędu Skarbowego, co skutkowało ustaleniem nieprawidłowego czasu prowadzenia postępowania podatkowego, które faktycznie prowadzono 28, 22, 15, 17 i 21 dni, a nie 2, 2, 2, 3 i 2 dni.

3.2 Gromadzenie i analiza materiału dowodowego oraz ocena kondycji finansowej wnioskodawcy

W badanych sprawach stwierdzono, że Organ podatkowy gromadził i analizował materiał dowodowy poprzez, m.in.

- a. sporządzanie wydruków z systemów informatycznych określających:
 - właściwość miejscową i rzeczową,
 - fakt prowadzenia działalności gospodarczej,
 - osiągnięte dochody (zeznania roczne) lub obroty (deklaracje VAT),
 - wysokość zobowiązań podatkowych/zaległości podatkowych wnioskodawcy,
- b. sporządzanie wydruków z CEIDG,
- c. odnotowywanie informacji o zastosowanych środkach przerywających bieg przedawnienia dla zaległości zagrożonych przedawnieniem,
- d. wzywanie wnioskodawcy do:
 - usunięcia braków formalnych wniosku,
 - złożenia wyjaśnień i/lub dostarczenia dokumentów w trybie art. 155 ustawy Ordynacja podatkowa,
- e. sporządzenie list zaległości,
- f. lista pełnomocnictw ogólnych z SSP,
- g. sporządzanie wydruków z ksiąg wieczystych i inne,
- h. zestawienie decyzji ratalnych,
- i. harmonogram płatności zobowiązań rozłożonych na raty.

Dodatkowo, na podstawie przedłożonych do kontroli spraw o rozstrzygnięciu pozytywnym, w stosunku do przedsiębiorców ubiegających się o pomoc de minimis, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kościanie dokonywał oceny wniosku pod kątem wyłączeń wynikających z rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE z dnia 24 grudnia 2013 r. nr L 352/1) i dokonywał analizy wniosków przedsiębiorców w oparciu o generalne przesłanki występowania pomocy publicznej zawarte w art. 107 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE C115/47 z dnia 9 maja 2008 r.), w tym dotyczące reguł wpływu udzielonej pomocy na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, jak również zakłócenia konkurencji oraz analizy posiadanych danych pod kątem sytuacji ekonomicznej, przyczyn powstania długu podatkowego i przeszkód w jego realizacji, oceny kondycji ekonomiczno-finansowej.

Ww. elementy zostały przywołane w sentencji decyzji.

Reasumując, przeprowadzona analiza spraw ujawniła, że materiał zgromadzony w aktach objętych kontrolą był kompletny, okoliczności faktyczne w większości badanych spraw zostały wyjaśnione oraz spełnione zostały przesłanki do udzielania ulg lub do zakończenia postępowania w inny sposób, adekwatnie do trwającego czasu pandemii COVID-19, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Finansów. Zalecenia wskazywały, że w okresie wystąpienia COVID-19 w przypadku ograniczonego dostępu do zewnętrznych danych porównawczych spełniających kryteria porównywalności, z większą uwagą należy rozważyć zastosowanie wewnętrznych danych, które uwzględniają specyficzną sytuację podatnika w okresie pandemii, co było czynione.

W trakcie badania powyższego zagadnienia stwierdzono:

- a. w 9 na 10 przyjętych do kontroli spraw w kierowanych do stron wezwaniach zawarto pouczenie, iż niezastosowanie się do wezwania może spowodować wymierzenie kary porządkowej do wysokości 2.900,00 zł. Jako podstawę prawną podano przepis art. 262 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

W ocenie kontrolującej zamieszczanie pouczenia o takiej treści jest niezasadne w przypadku prowadzenia postępowania o udzielenie ulgi w spłacie. W tego typu postępowaniach to w interesie Strony, leży aby uzupełniła wniosek poprzez usunięcie braków formalnych wskazanie i udokumentowanie istnienia przesłanek, które pozwolą organowi podatkowemu na podjęcie decyzji o udzieleniu ulgi w spłacie. Konsekwencją niezpełnienia braków formalnych w wyznaczonym terminie jest wydanie w trybie art. 169 § 4 Op. postanowienia o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia (o czym strona jest informowana w treści wezwania) natomiast niezpełnienie materiału dowodowego poprzez nie udokumentowanie wystąpienia przesłanek udzielenia ulgi w spłacie skutkuje wydaniem decyzji o odmowie udzielenia ulgi w spłacie. Strona nie może być zatem podwójnie karana poprzez nałożenie kary porządkowej oraz pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia lub odmowę udzielenia ulgi w spłacie.

- b. w 2 na 10 badanych sprawach (3012-SEW.4261.43.2021 i 3012-SEW-4263.9.2021) sporządzono i załączono do akt sprawy dokument opracowany z naruszeniem przepisu

art. 177 i art. 160 § 1 Op. Zastosowanie wezwania telefonicznego (e-mailowego) nie zwalnia organu podatkowego od zachowania wymogów, które powinno zawierać każde wezwanie, (tj. wymogów określonych w art. 159 § 1 pkt 1 – 6 Op.).

Istotne jest to, iż w razie wątpliwości, co do zakresu wniosku, sprecyzowanie żądania należy do strony (wnioskodawcy), nie zaś do organu administracji, który w najmniejszym stopniu nie może dowolnie interpretować żądań wnioskodawcy.

Dlatego też podstawowym obowiązkiem organu, do którego wpływa podanie, jest dokładne ustalenie treści żądania wnioskodawcy. Zakres żądania wiąże bowiem organ i wyznacza rodzaj sprawy będącej przedmiotem dalszego postępowania. Oznacza to, że wola wnoszącego podanie wyznacza stosowną normę prawa materialnego i normę prawa procesowego, która ma znaczenie dla ustalenia zakresu dalszego postępowania.

W przypadku pojawienia się przesłanek wskazujących na niejednoznaczność w zgłaszanych żądaniach, organ winien wystąpić do wnioskodawcy o jednoznaczne sprecyzowanie zakresu w jakim winno być prowadzone przedmiotowe postępowanie. Szczególnie podkreślić należy, że organ orzekający nie ma prawa domniemywać woli wnioskodawcy.

W ocenie kontrolującej treść pisma o którym mowa wyżej dotyczy istotnych ustaleń dla sprawy (doprecyzowanie wniosku) i powinna przybrać adekwatną formę na przykład protokół, pismo strony.

- c. w 1 sprawie (3012-SEW.4261.3.2021) wystosowano wezwanie, celem uzupełnienia wniosku i złożenia wymaganych dokumentów w terminie 7 dni (art.155 § 1, 169 § 1Op.). Podając powody pozostawienia podania bez rozpatrzenia nie wskazano, że niekompletne dokumenty zostały złożone po wskazanym w wezwaniu terminie. Niemniej w uzasadnieniu postanowienia o pozostawieniu sprawy bez rozpatrzenia prawidłowo określono termin, w którym strona winna była złożyć brakujące dokumenty oraz konsekwencje nie zastosowania się do wezwania. Podatnik nie uzupełnił wniosku o wymagany sposób, tj. nie określił o jaką pomoc się ubiega, a złożony formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis nie został przez podatnika wypełniony.
- d. w 1 sprawie (3012-SEW.4263.9.2021) pomimo braku formalnego w postaci nie złożenia oświadczenia określonego w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19, nie wezwano strony do jego usunięcia. Złożenie powyższego oświadczenia warunkuje możliwość udzielenia pomocy publicznej. Zatem Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kościanie prowadząc merytoryczne postępowanie pomimo braku formalnego, mógł doprowadzić do udzielenia pomocy publicznej podmiotowi nieuprawnionemu, co stanowi nieprawidłowość.

3.3 Przestrzeganie przepisów prawa, w tym formalna poprawność wydanych rozstrzygnięć

Prowadząc postępowania podatkowe w zakresie udzielania ulg w splate zobowiązań podatkowych, Organ podatkowy we wszystkich badanych sprawach informował podatnika

o przysługujących mu prawach wynikających z art. 123 § 1 oraz art. 121 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W 7 na 10 szczegółowo badanych sprawach, Naczelnik Urzędu Skarbowego odstąpił od zasady umożliwienia stronie przed wydaniem decyzji wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W pozostałych 3 sprawach wyznaczono stronie siedmiodniowy termin i umożliwiono stronie wypowiedzenie się w sprawie zebranego materiału dowodowego w oparciu o art. 200 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w decyzji przyczyny odstąpienia od zasady wynikającej z treści art. 200 Op. polegającej na umożliwieniu stronom wypowiedzenie się w sprawie, czego w kontrolowanych sprawach nie czynił.

Dokonana w toku kontroli analiza wykazała, że badane decyzje/postanowienia wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie w zakresie wymogów określonych w art. 210 § 1 i 217 § 1 Op. zawierały ustawowe elementy. Jedna wydana decyzja zarejestrowana pod numerem 3012-SEW.4263.9.2021.16 nie zawierała pełnego oznaczenia strony w przypadku osoby prawnej – NIP .

Z uwagi na fakt, że rozpatrywane wnioski zostały złożone w okresie wskazanym w art. 15za ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 z późn. zm.), opłata prolongacyjna nie została naliczona, co zostało utrwalone w decyzjach odroczeniowych lub ratalnych.

Ponadto, zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 (Dz. U.2020, poz. 2112), że przedsiębiorca ubiegający się o udzielenie pomocy publicznej w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej na obszarze, na którym ogłoszono stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii, obowiązany jest złożyć oświadczenie, że nie naruszył ograniczeń, nakazów i zakazów ustanowionych w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii. Naruszenie przez przedsiębiorcę ograniczeń, nakazów i zakazów w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej ustanowionych w związku z wystąpieniem stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, określonych w przepisach wydanych na podstawie art.46a i art. 46b pkt 1-6 i 8-12 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845 i 2112), stanowi podstawę odmowy udzielenia pomocy publicznej.

Analiza dokumentacji 10 postępowań dotyczących udzielania podmiotom ulg w spłacie zobowiązań wykazała, że w przypadku 7 spraw postępowania dotyczą przedsiębiorców. W związku z powyższym:

1. W przypadku trzech postępowań przedsiębiorca wraz z wnioskiem złożył ww. oświadczenie.
2. W trzech postępowaniach organ wezwał na podstawie art. 169 § 1 Op. wnioskodawcę do złożenia oświadczenia.

3. W jednym przypadku organ pomimo obowiązku złożenia przez stronę ww. oświadczenia nie wezwał zobowiązanego do usunięcia braku formalnego, w postaci oświadczenia i prowadził dalej postępowanie kończąc je wydaniem merytorycznego rozstrzygnięcia¹.

W powyższej sprawie nie doszło jednak do nieprawidłowego udzielenia pomocy publicznej gdyż Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kościanie odmówił udzielenia wnioskodawcy ulgi w spłacie.

Zgodnie z art. 5 ust.3, 3c i 4 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, podmioty udzielające pomocy wydają beneficjentowi pomocy zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis. Zaświadczenia, o których mowa były wydawane z urzędu, a forma i treść oraz terminy lub sposób ich wydawania spełniały wymogi określone w drodze rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy w rolnictwie lub rybołówstwie.

W trakcie kontroli ustalono, że w przypadkach, w których udzielono pomocy de minimis w aktach sprawy znajdowała się kopia wydanego przez Naczelnika Urzędu zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis stosowanie do § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2018 r. poz.350), a w przypadkach niedotrzymania przez wnioskodawcę terminu płatności podatku/zaległości podatkowej określonego w decyzji o odroczeniu terminu płatności/rozłożeniu na raty zapłaty - korekta zaświadczenia o uzyskanej pomocy de minimis.

Nie stwierdzono przypadków wydania zaświadczeń o pomocy de minimis w terminie późniejszym niż dzień wydania decyzji, na podstawie której udzielona została pomoc de minimis, co ocenia się pozytywnie.

Wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis wydane zostały zgodnie ze wzorem ww. rozporządzenia i podpisane przez Naczelnika Urzędu w Kościanie.

Działalność Urzędu Skarbowego w powyższym zakresie należy ocenić pozytywnie.

4. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

Zagadnienie zbadano w oparciu o przekazane raporty „Wykaz uprawnień użytkownika w aplikacjach” wygenerowany w aplikacji Qasystent w dniu 6 kwietnia 2022 r. dla wytypowanych pracowników Referatu Spraw Wierzycielskich (3012KEK, 3012LAA, 3012DOV, 3012LEA).

Zakresy uprawnień pracowników kontrolowanych komórek do systemów informatycznych są adekwatne do zadań powierzonych na zajmowanym stanowisku.

5. Aktualność i prawidłowość wystawiania upoważnień przez Naczelnika.

Działając na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 31 marca 2022 r., nr 7/2022 do przeprowadzenia kontroli w zakresie: „Prawidłowości

¹ nieprawidłowość została opisana w pkt 3 ppkt 3.2 lit.d

udzielenia ulg w spłacie zobowiązań” – kontrolująca w dniu 5 kwietnia 2022 r. zwróciła się z prośbą o przedłożenie rejestrów pełnomocnictw i upoważnień.

Rejestry zostały przekazane w dniu 8 kwietnia 2022 r. w formie skanu przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie wraz z informacją o sposobie prowadzenia rejestrów.

„W 2021 roku prowadzone były 2 rejestry: rejestr prowadzony papierowo obejmujący wszystkie upoważnienia wydane w 2021 r., sprawy rejestrowane w aplikacji SZD i od dnia 28 września 2021 r. rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej w związku z wprowadzeniem w życie wewnętrznej procedury postępowania Nr 4/2021 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie zasad przygotowywania, ewidencjonowania, przechowywania, monitorowania aktualności i utraty mocy obowiązującej upoważnień do podejmowania czynności w imieniu Naczelnika Urzędu, oraz pełnomocnictw przygotowywanych i wydawanych w US w Kościanie, sprawy rejestrowane w aplikacji SZD”.

Z przekazanych rejestrów wytypowano pracowników, którzy w okresie objętym kontrolą podpisywali dokumenty przedłożone w toku kontroli, tj. Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich i ekspert skarbowy w Referacie Spraw Wierzycielskich.

Na podstawie przekazanego rejestru za okres od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. w korelacji z okazanymi kontrolującej skanami upoważnień stwierdzono, że zostały zarejestrowane w ww. rejestrze udzielonych upoważnień.

1. Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich

- Upoważnienie nr 2/2019 z dnia 27.11.2019 r. wystawione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie na podstawie art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa i art. 35 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zaewidencjonowane pod nr sprawy 3012-SWW.013.2.2019,
- Upoważnienie nr 14/2021 z dnia 25.03.2021 r. wystawione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie na podstawie art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa i art. 35 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zaewidencjonowane pod nr sprawy 3012-SWW.013.2.2019.

2. Pracownik Referatu Spraw Wierzycielskich

Na podstawie § 35 pkt 6 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Kościanie stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 122/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z dnia 24 października 2019 r.:

- Upoważnienie nr 35/2020 z dnia 27.08.2020 r. wystawione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie na podstawie art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa i art. 35 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zaewidencjonowane pod nr sprawy 3012-SWW.013.35.2020,
- Upoważnienie nr 15/2021 z dnia 25.03.2021 r. wystawione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie na podstawie art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa i art. 35 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zaewidencjonowane pod nr sprawy 3012-SWW.013.15.2021,

Na podstawie § 35 pkt 6 Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego w Kościanie stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 154/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej z dnia 13 sierpnia 2021 r.:

- Upoważnienie nr 46/2021 z dnia 30.08.2021 r. wystawione przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kościanie na podstawie art. 143 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa i art. 35 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zaewidencjonowane pod nr sprawy 3012-SWW.013.46.2021.

W wyniku analizy udzielonych upoważnień oraz przedłożonych w toku kontroli dokumentów podpisanych przez pracownika i kierownika komórki SEW, stwierdzono, że:

- osoby podpisujące przedłożone do kontroli dokumenty, m.in. wezwania (art. 155 § 1, 169 § 1 Op.), zawiadomienia o przysługującym stronie prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania (art. 121 i 123 Op.), posiadały stosowne upoważnienie Naczelnika do wykonywania tego rodzaju czynności,
- upoważnienia zostały podpisane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego,
- na upoważnieniach znajdują się podpisy pracowników o przyjęciu dokumentu do wiadomości i stosowania.

Nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie wydawanych upoważnień, niemniej zaleca się formułowanie treści upoważnień tak, aby odpowiadały aktualnemu brzmieniu powiązanych, wewnętrznych aktów prawnych, w tym regulaminu organizacyjnego.

6. Prowadzone kontrole funkcjonalne w kontrolowanym zakresie i ich prawidłowość

Zagadnienie – Prawidłowość udzielania ulg w spłacie zobowiązań nie zostało zawarte w priorytetach wskazanych przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do kontroli funkcjonalnej na 2021 r. w urzędach skarbowych i urzędzie celno-skarbowym woj. Wielkopolskiego i nie było dedykowane dla komórki Spraw Wierzycielskich.

Niemniej, w kontrolowanym urzędzie przeprowadzono kontrole funkcjonalne w zakresie: „Czas trwania postępowań podatkowych” co pośrednio wiąże się z tematem przeprowadzanej kontroli wewnętrznej.

Zauważyć należy, że przeprowadzone kontrole funkcjonalne uwzględniły ryzyko: „masowy” wpływ wniosków stanowiących szeroko pojętą pomoc przedsiębiorcom uznawane w dobie pandemii za priorytetowe tj. dot. ulg w spłacie zobowiązań podatkowych (odroczenia, umorzenia lub rozłożenia na raty zaległości podatkowych) poprzez monitorowanie.

Przeprowadzone kontrole w obszarze objętym kontrolą, tj.:

1. Czas trwania postępowań podatnika na wniosek (1 stycznia 2021 r. – 31 marca 2021 r.), kontrolujący – kierownik.

- Kontrolę funkcjonalną przeprowadzono w oparciu o raport sporządzony z aplikacji e-ORUS na dzień 31 marca 2021 r. Kontrolą objęto dwa postępowania podatkowe (34 i 61 dni)

Zalecenia/Wnioski pokontrolne: nie wystosowano. Czynności kontrolne nie wykazały, żeby w związku z prowadzonymi postępowaniami ulgowymi mogło dojść do zachowań o charakterze korupcyjnym. W obu przypadkach przyczyną długo prowadzonego

postępowania była konieczność wysyłki wezwania, przedłużającym się gromadzeniem materiału dowodowego w sprawie i art. 200 Op. Termin zakończenia postępowania był przedłużany zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej – postanowienie z dnia 18 grudnia 2020 r.

2. Czas trwania postępowań podatnika na wniosek (1 stycznia 2021 r. – 30 listopada 2021 r.), kontrolujący – kierownik.

- Kontrolę funkcjonalną przeprowadzono w oparciu o raport sporządzony z aplikacji e-ORUS na dzień 30 września 2021 r. Kontrolą objęto dwa postępowania podatkowe (70 i 91 dni).

Zalecenia/Wnioski pokontrolne: nie wystosowano. Czynności kontrolne nie wykazały, żeby w związku z prowadzonymi postępowaniami ulgowymi mogło dojść do zachowań o charakterze korupcyjnym. W obu przypadkach przyczyną długo prowadzonego postępowania była konieczność wysyłki wezwania, przedłużającym się gromadzeniem materiału dowodowego w sprawie i art. 200 Op. Termin zakończenia postępowania był przedłużany zgodnie z przepisami Ordynacji podatkowej – postanowienie z dnia 18 grudnia 2020 r.

Jednym z priorytetów Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w ramach kontroli funkcjonalnych w urzędach na 2021 r. była Zasadność posiadania przez pracowników określonych uprawnień do systemów informatycznych oraz kierowanie wniosków o cofanie uprawnień, obszar działania ryzyka –wszystkie (poz. 16 wykazu). Wykazy priorytetów zostały przesłane do wszystkich Naczelników urzędów skarbowych woj. wielkopolskiego, celem wykorzystania w toku realizacji czynności kontroli funkcjonalnych.

3. Uprawnienia pracowników w systemach informatycznych (1 stycznia 2021 r. – 31 grudnia 2021 r.), kontrolujący – kierownik.

- Kontrolę funkcjonalną objęto wszystkich pracowników zatrudnionych w komórce SEW pod kątem aktualności, zgodności i zasadności posiadanych uprawnień do systemów informatycznych. kontrolę przeprowadzono w oparciu o dane wynikające z aplikacji Qasystent.

Zalecenia/Wnioski pokontrolne: nie wystosowano.

Kontrole funkcjonalne zostały udokumentowane Informacją o przeprowadzonej kontroli na załączniku nr 2 do Procedury kontroli funkcjonalnej.

Mając na uwadze stwierdzone w wyniku kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nieprawidłowości i uchybienia, należy zauważyć, że w zakresie badanego obszaru nie w pełni wykorzystano narzędzie jakim jest kontrola funkcjonalna.

Przeprowadzając kontrolę funkcjonalną nie zakwestionowano nieprawidłowości w postępowaniu 3012-SEW.4263.9.2021, w którym z uwagi na niekompletny wniosek nie sporządzono wezwania do uzupełnienia braków formalnych co mogło mieć wpływ na nieprawidłowe udzielenie pomocy publicznej.

Stwierdzone w toku kontroli funkcjonalnej nieprawidłowości pozwoliłyby na wcześniejsze jej wyeliminowanie.

W związku z powyższym prowadzenie postępowań o udzielenie ulgi spłacie zobowiązań podatkowych oraz wydawanie decyzji w tych sprawach, winno odbywać się w sposób odpowiadający w pełni wymogom Ordynacji podatkowej. Czynności kontrolne przeprowadzone przez kierownika komórki SEW w przypadku badanej sprawy nie uwzględniły tej zasady.

7. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.

W trakcie kontroli na podstawie książki kontroli ustalono, że w kontrolowanym okresie nie były przeprowadzane kontrole zewnętrzne.

8. Informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków.

Na tablicy ogłoszeń w Urzędzie znajduje się informacja dotycząca trybu składania petycji, skarg i wniosków oraz informacja dotycząca przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków.

[dowód: akta kontroli poz. 14, str. 1 – 47]

W skontrolowanym zakresie stwierdzono:

1. W przypadku 7 badanych spraw przekroczono wartość miernika czasu trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika, który wynosił w 2021 r. – 20 dni. Spośród 10 spraw objętych kontrolą 6 postępowań zostało załatwionych w terminie określonym w art. 139 § 1 O.p.
2. Wpływające wnioski o udzielenie ulg w spłacie ewidencjonowane były w POLTAXPlus z opóźnieniem.
3. Wpływające wnioski o udzielenie ulg w spłacie zaewidencjonowano w POLTAXPlus z błędną datą.
4. W sprawie 3012-SEW.4261.25.2021 nie wprowadzono do POLTAXPlus postanowienia o pozostawieniu bez rozpatrzenia (POS-W4) dla wniosku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej UZ-M (288726829).
5. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 26 kwietnia 2021 r. nr 3012-21-009075 wydanym na podstawie art. 216 § 1 i art. 140 ustawy Op., jako powód podano oczekiwanie na dostarczenie przez stronę dokumentów wymienionych w wezwaniu, wskazując, iż wyznaczono stronie 7 dniowy termin, tymczasem w wezwaniu z dnia 8 kwietnia 2021 r. nr 3012-21-007807 brak określonego terminu.
6. W uzasadnieniu postanowienia z dnia 3 sierpnia 2021 r. nr 3012-21-019435 na podstawie art. 216 § 1 i art. 140 ustawy Op., jako powód podano konieczność zapewnienia stronie czynnego udziału w postępowaniu zgodnie z art. 200 Op. Tymczasem zawiadomienie w trybie art. 200 zostało doręczone w dniu 27 lipca 2021 r.

Siedmiodniowy termin do wypowiedzenia upłynął dnia 3 sierpnia 2021 r., a termin załatwienia sprawy 9 sierpnia 2021 r., zatem nie zachodziła konieczność wyznaczenia nowego terminu z powodów wskazanych w postanowieniu.

7. W 9 na 10 przyjętych do kontroli spraw w kierowanych do stron wezwaniach zawarto pouczenie, iż niezastosowanie się do wezwania może spowodować wymierzenie kary porządkowej do wysokości 2.900,00 zł. Jako podstawę prawną podano przepis art. 262 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Zamieszczanie pouczenia o takiej treści jest niezasadne w przypadku prowadzenia postępowania o udzielenie ulgi w spłacie.
8. W 2 na 10 badanych sprawach (3012-SEW.4261.43.2021 i 3012-SEW-4263.9.2021) sporządzono i załączono do akt sprawy dokument opracowany z naruszeniem przepisu art. 177 i art. 160 § 1 Op.
9. W sprawie (3012-SEW.4263.9.2021) pomimo braku formalnego, w postaci nie złożenia oświadczenia określonego w art. 23 ust.3 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19, nie wezwano strony do jego usunięcia.
10. Brak utrwalenia w decyzjach przyczyn odstąpienia od zasady wynikającej z treści art. 200 Op. polegającej na umożliwieniu stronom wypowiedzenie się.

Stwierdzone nieprawidłowości nie miały negatywnego wpływu na finansowy aspekt wykonywania zadań przez Urząd.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości pośrednio związane były z sytuacją pandemiczną, która nie pozostała bez wpływu na funkcjonowanie instytucji administracji publicznej. Konieczność wdrożenia nowych mechanizmów, tj. pracy zdalnej w administracji publicznej, które minimalizowało narażenie urzędników państwowych na wirusa i zapewniło ciągłość usług wiązało się także z ograniczeniami.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości w okresie objętym kontrolą: Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kościanie i Kierownik Referatu Spraw Wierzycielskich.

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego w Kościanie pismem UNP 3001-22-081485 z dnia 13 czerwca 2022 r. poinformował Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, iż nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca: 1. Podjąć skuteczne działania w zakresie rozpatrywania spraw w celu skrócenia czasu trwania postępowania, co wpłynie na wartość miernika czasu trwania postępowań podatkowych wszczętych na wniosek podatnika.

2. Wdrożyć działania zapewniające prawidłową obsługę dokumentów wprowadzanych do systemów informatycznych Urzędu. Wprowadzać dokumenty do systemów informatycznych niezwłocznie po ich wpływie do urzędu / wydaniu przez Organ podatkowy. Monitorować na bieżąco stan przetworzenia dokumentów, w tym celu wykonywać i analizować odpowiednie raporty umożliwiające kontrolowanie wykonanej pracy przez pracowników oraz przestrzeganie terminów.
3. Uzupełniać datę wpływu wniosku w systemie zgodnie z zasadami wprowadzania dokumentów wynikającymi z podręcznika użytkownika systemu POLTAXPlus.
4. Dokonywać należytej staranności przy wprowadzaniu danych do systemu POLTAXPlus, w tym prawidłowo wiązać wprowadzone dokumenty.
5. Wskazywać w treści wezwania m.in. termin, do którego żądanie powinno być spełnione, albo dzień, godzinę i miejsce zgłoszenia się osoby wzywanej lub pełnomocnika zgodnie z art. 159 § 1 pkt 1-6 Op.
6. Wskazywać w zawiadomieniu o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy, zgodnie z rzeczywistym stanem faktycznym konkretnej sprawy, przyczyny niedotrzymania terminu jej załatwienia.
7. Sporządzać wezwania z art. 169 § 1 Op. i art. 155 § 1 Op. z pouczeniem, że niewypełnienie tego warunku spowoduje pozostawienie podania bez rozpatrzenia.
8. Dokumentować czynności wezwania przez telefon w trybie art. 160 § 1 i 2 Op. zgodnie z art. 177 § 1 Op. , poprzez sporządzanie adnotacji służbowych, które zawierają wszystkie elementy, o których mowa w art. 159 § 1 Op.
9. Podejmować działania zmierzające do merytorycznego rozpoznania podania podatnika po wcześniejszym wezwaniu do usunięcia braków formalnych podania na podstawie art. 169 Op.
10. Wskazywać w decyzjach przyczyny odstąpienia od zasady wynikającej z treści art. 200 Op.
11. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020, poz. 224) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Termin złożenia informacji
<p>W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.</p>
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
<p>Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu</p> <p>Marek Pospieski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)</p>
<p>Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).</p>

Korespondencję otrzymują

1. Adresat - elektronicznie
2. aa

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Magdalena Graczyk
3. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
4. Z-ca DIAS – Anna Urbaniak-Schneider
5. Wydział Spraw Wierzycielskich i Rachunkowości Podatkowej (IEW)
6. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)